

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond hebben verzuimd de bijstand van een raadsman in te roepen, terwijl verzoeker, zowel tijdens de fase dat hij als verdachte werd aangemerkt als de fase waarin hij als veroordeelde werd aangemerkt, om deze bijstand had verzocht.

Voorts klaagt verzoeker erover dat voornoemde ambtenaren hem op 3 april 2006 ten onrechte hebben aangehouden en hem op het bureau hebben vastgehouden voor onderzoek. Daarnaast klaagt hij erover dat de ambtenaren hem niet in de gelegenheid hebben gesteld om naar het toilet te gaan en ongepaste opmerkingen hebben gemaakt over zijn persoonlijke bezittingen.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat de personalia opgenomen in de kennisgeving betaling vonnis/arrest welke is opgemaakt door een politieambtenaar van voornoemd korps, niet overeenkomen met zijn personalia.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 3 april 2006 kregen de politieambtenaren S. en Gr. een melding van de meldkamer om te gaan naar een pand waar onder andere het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) is gevestigd. Er zou aldaar een man aanwezig zijn voor wie een toegangsverbod voor het CWI gold.
2. Aldaar vertelde de beveiligingsbeambte van voornoemd pand de politieambtenaren dat zich in het pand een man bevond die van het CWI een brief had gekregen dat hij zonder expliciete toestemming geen toegang had tot het kantoor van het CWI. De beambte toonde de politieambtenaren een brief waarin inderdaad het bovenstaande aan de geadresseerde de heer T., wonende te Rotterdam werd bekend gemaakt.
3. De heer T. werd in voornoemd pand door de politieambtenaren aangetroffen en werd vervolgens aangehouden. Daarna werd hij overgebracht naar het politiebureau, alwaar hij aankwam om 10.10 uur en om 10.20 uur werd voorgeleid aan de hulpofficier van justitie B. Nadat hij op het bureau aankwam fouilleerden de ambtenaren hem. Op dat moment verzocht verzoeker om een advocaat. Dit verzoek om rechtshulp herhaalde hij bij de latere voorgeleiding. In opdracht van de hulpofficier werd verzoeker voor nader onderzoek opgehouden en in een voorlopig arrestantenverblijf (vav) geplaatst. De betrokken ambtenaren droegen de zaak over aan hun collega's van de recherche Bl. en Be.
4. Uit het nader onderzoek bleek de politie dat verzoeker na daartoe te zijn verzocht de ruimte van het CWI had verlaten. Vervolgens begaf hij zich naar de ruimte van de Sociale

Dienst. Bovendien bleek dat de brief waarin het toegangsverbod werd aangekondigd verzoeker niet had bereikt. Met betrekking tot de lokaalvredebreuk was er geen reden meer voor de politie verzoeker op te houden. Het bleek echter dat verzoeker nog gesignaleerd stond voor een openstaande boete in verband met een onherroepelijk vonnis. Om deze reden werd hij wederom staande gehouden en in een arrestantenverblijf geplaatst. Nadat de boete voldaan was, schreef politieambtenaar P. een kennisgeving betaling vonnis/arrest uit op naam van T.F. T. uit Krimpen aan den IJssel, betrekking hebbend op parketnummer 22-003407-03.

Om 15.00 uur verliet verzoeker het politiebureau.

5. Op 9 mei 2006 diende verzoeker een klacht in bij de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Hij klaagde erover dat hij onterecht was aangehouden, hij onterecht was opgehouden op het bureau voor onderzoek, hij niet kon beschikken over een cel met toilet, het hem door politieambtenaren was geweigerd een contact tot stand te brengen met een raadsman en tegenover hem door politieambtenaren opmerkingen waren gemaakt over zijn bezittingen. Ook maakte hij in zijn klachtbrief duidelijk dat hij het niet eens was met de executie van het vonnis.

6. De klachtencommissie van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond gaf de korpsbeheerder op 27 oktober 2006 het advies de klachten ongegrond te verklaren. Met betrekking tot de klacht over de kennisgeving betaling vonnis/arrest adviseerde de commissie de klacht gedeeltelijk ongegrond en gedeeltelijk niet-ontvankelijk te verklaren. De korpsbeheerder liet bij beslissing van 11 januari 2007 weten zich met dat advies te verenigen.

7. Verzoeker kon zich niet vinden in de beslissing van de korpsbeheerder en wendde zich bij brief van 18 september 2007 tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de bijstand van een raadsman

Bevindingen

1. Verzoeker stelt dat hij heeft verzocht om bijstand van een raadsman. Hij klaagt erover dat de betrokken politieambtenaren hebben geweigerd voor hem een raadsman te bellen.

Verzoeker gaf aan dat de politieambtenaren geen zin hadden om een raadsman te bellen. Ook stelt verzoeker dat hij geen advocaat kon bellen om uit te zoeken hoe het zat met de kennisgeving betaling vonnis/arrest.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker bij brief van 11 januari 2007 niet gegrond en verwees hierbij naar het advies van de klachtencommissie.

De Commissie oordeelde dat de politie klager niet heeft geweigerd om in contact te treden met een raadsman, maar klager heeft medegedeeld dat hij nog even geduld moest hebben voor het tot stand brengen van het contact met een raadsman, dit in afwachting van de afronding van de fouilleringsprocedure en de overdracht van de zaak aan de recherche. De Commissie achtte dit klachtonderdeel derhalve ongegrond.

De Commissie schreef voorts in haar advies dat politieambtenaar B verklaarde dat verzoeker, toen hij eenmaal bekend was met het openstaande vonnis, niet uitdrukkelijk om een advocaat/raadsman heeft gevraagd.

3. Politieambtenaar S. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Tijdens de fouillering vroeg hij al om bijstand van een advocaat. Hij wilde dat er direct een advocaat kwam. Indien een verdachte verzoekt om rechtshulp zorgen wij ervoor dat er een advocaat komt. Hij bleef zijn verzoek herhalen. We hebben tegen hem gezegd dat we het voor hem gingen regelen maar dat dat niet direct kon gebeuren.

Tijdens de voorgeleiding heeft T. zijn verzoek om rechtshulp herhaald. Wij hebben geen gevolg gegeven aan zijn verzoek, aangezien het onderzoek (in verband met de lokaalvredebreuk) in volle gang was.

Vervolgens hebben wij de zaak overgedragen aan de recherche (collega's Bl. en Be.). Zij hebben zich met het verdere onderzoek beziggehouden. We hebben bij de overdracht aan hen gemeld dat T. om een advocaat had verzocht."

4. Politieambtenaar B., dienstdoende hulpofficier van justitie, verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Op het moment dat T. als verdachte werd aangemerkt heeft hij recht op de bijstand van een advocaat. Ik kan me niet herinneren dat hij tijdens de voorgeleiding om een advocaat heeft verzocht. Als hij erom verzocht heeft geldt dat hij er recht op heeft maar dat het verzoek niet direct ingewilligd kan worden."

5. Politieambtenaar Gr. verklaarde tijdens de interne klachtenprocedure tegenover politieambtenaar B. onder meer het volgende:

"Op het klachtpunt van de klager dat hem een raadsman zou zijn geweigerd verklaarde Gr., dat klager de raadsman niet werd geweigerd. Klager eiste terstond contact met een raadsman en aan deze eis kon niet à la minute worden voldaan. Gr. verklaarde dat klager was toegezegd, dat hij op korte termijn een raadsman kon inschakelen."

6. Politieambtenaar Bl. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Op 3 april 2006 was ik als brigadier van politie op het bureau werkzaam. De zaak van de heer T. is, nadat de collega's S. en Gr. aan de slag zijn gegaan met de processen-verbaal overgedragen aan mijn collega en mij (recherche).

U vraagt mij of er bij de overdracht van de zaak aan ons door de collega's S. en Gr. is gezegd dat T. had verzocht om rechtshulp en dat hierin door hen nog geen actie was ondernomen. Ik kan me niet herinneren of het wel of niet is gezegd. Ik kan me ook niet herinneren of ik de heer T. persoonlijk heb gesproken."

7. Gevraagd naar zijn reactie op de klacht en op bovenstaande verklaringen liet de korpsbeheerder bij brief van 6 maart 2008 aan de Nationale ombudsman weten geen aanleiding te zien zijn eerdere oordeel in de interne klachtenprocedure bij te stellen.

Beoordeling

7.1 Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit betekent onder meer dat een bestuurorgaan gedane toezeggingen gestand moet doen.

7.2 Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker al tijdens de fouillering heeft aangegeven dat hij bijstand van een advocaat wenste. Zijn verzoek heeft hij meerdere malen herhaald, onder meer bij de voorgeleiding. Politieambtenaar S. verklaarde dat hij en zijn collega tegen verzoeker hebben gezegd dat zij voor bijstand van een advocaat zouden zorgen maar ze dat niet direct konden doen. Vervolgens hebben voornoemde agenten de zaak overgedragen aan de recherche en S. heeft verklaard dat hij aan zijn collega's heeft aangegeven dat verzoeker bijstand van een advocaat wenste.

Vast staat dat verzoeker om een advocaat heeft verzocht en dat hem door de politie is toegezegd dat bijstand van een advocaat geregeld zou worden. Van de politie had in dit geval verwacht mogen worden dat zij de gedane toezegging zou nakomen en dat zij verzoeker in de gelegenheid had gesteld een advocaat te bellen. Nu dit door de politie is nagelaten en de gedane toezegging niet is nagekomen heeft de politie het vereiste van rechtszekerheid geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de aanhouding en het ophouden op het bureau

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat hij ten onrechte is aangehouden voor lokaalvredebreuk. Verzoeker bracht in dit verband naar voren dat hij op het moment dat hij aangehouden

werd zich niet in het pand van het CWI bevond, de plaats waarvoor het toegangsverbod gold. Daarom kon er geen sprake zijn van een verdenking van lokaalvredebreuk, aldus verzoeker. Bovendien is hij na het voorval niet voor lokaalvredebreuk vervolgd.

Verzoeker stelt dat de politie in plaats van over te gaan tot aanhouding en overbrenging naar het bureau ook ter plaatse een proces-verbaal had kunnen opmaken. Volgens verzoeker heeft de politie in strijd met de artikelen 3 en 5 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) (zie Achtergrond II. en III.) gehandeld.

Verzoeker is van mening dat een minder ingrijpend middel door de politie had moeten worden verkozen.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker in de interne klachtenprocedure niet gegrond en verwees hierbij naar het advies van de klachtencommissie.

De Commissie overwoog in haar advies dat er voldoende wettelijke gronden c.q. feiten en omstandigheden waren die de aanhouding van klager voor lokaalvredebreuk rechtvaardigden. Dat bij onderzoek achteraf werd vastgesteld dat de ruimte waarin klager zich bevond op het moment van aanhouding niet in gebruik was bij de instantie, die hem schriftelijk de toegang had ontzegd, laat de verdenking van lokaalvredebreuk op het moment van aanhouding (en daarmee ook de daadwerkelijke aanhouding) onverlet.

Om deze reden achtte de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond.

3. Met betrekking tot het ophouden op het bureau overwoog de Commissie dat de politie op dit punt de gangbare wettelijke procedures heeft gevolgd. Dit betekende dat klager na zijn aanhouding moest worden voorgeleid voor een hulpofficier van justitie, die oordeelde dat klager op grond van de op dat moment beschikbare feiten en omstandigheden, terecht als verdachte van lokaalvredebreuk was aangehouden en derhalve voor nader onderzoek aan het politiebureau kon worden opgehouden. De Commissie achtte dit klachtonderdeel derhalve ongegrond.

4. Politieambtenaar S. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Op 3 april 2006 zat ik samen met mijn collega Gr. op de dienstwagen. Zo kregen we op 3 april 2006 een melding dat iemand die een toegangsverbod had, geldend voor het gebouw van het CWI, toch naar binnen was gegaan. Toen we daar aankwamen kwam er een beveiligingsbeambte naar ons toe en overhandigde ons het schriftelijke toegangsverbod dat van toepassing was op de heer T. De heer T. zou zich bevinden in de ruimte van het CWI.

De beveiligingsbeambte is vervolgens met ons naar boven meegelopen. Hij wees de man waar het om ging aan. De heer T. zat in een kamer aan tafel en was bezig met het schrijven van een brief aan de directie van het CWI. We hebben hem de gelegenheid

gegeven de brief af te schrijven. Vanaf het moment dat wij binnenkwamen gedroeg hij zich recalcitrant. We hebben hem vervolgens aangehouden voor lokaalvredebreuk.

Nadat wij op het bureau aankwamen is hij de fouilleringsruimte ingeleid. Hij gedroeg zich nog steeds recalcitrant.

Na de voorgeleiding is T. in een voorlopig arrestantenverblijf (vav) geplaatst."

5. Politieambtenaar B. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Op 3 april 2006 was ik als hulpofficier van justitie op het bureau in Rotterdam werkzaam.

Ik zag T. voor het eerst bij de voorgeleiding.

Tijdens de voorgeleiding heeft de heer T. zich niet meegaand opgesteld; hij was obstinaat en opstandig. Ik heb hem uitgelegd waarom hij was aangehouden. Ik heb hem ook verteld dat hij werd opgehouden, omdat er nader onderzoek moest worden verricht. Al snel werd duidelijk dat het om een misverstand ging; hij was aangehouden in een ruimte van de Sociale Dienst, terwijl het toegangsverbod gold voor het CWI. Ook bleek dat de ontzegging hem niet uitgereikt was. Ik weet niet precies hoe lang het heeft geduurd voordat men achter de kwestie rond het toegangsverbod kwam maar het was wel binnen het uur."

6. Politieambtenaar Bl. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Op 3 april 2006 was ik als brigadier van politie op het bureau werkzaam. De zaak van de heer T. is, nadat de collega's S. en Gr. aan de slag zijn gegaan met de processen-verbaal, overgedragen aan mijn collega en mij (recherche).

Ik kan me herinneren dat ik de beveiligingsbeambte die werkzaam was bij het CWI heb gehoord. Hij wilde aangifte van lokaalvredebreuk doen op het bureau. Tijdens dat gesprek bleek dat een aantal dingen niet klopte; zo verbleef T. niet in de ruimte van het CWI toen hij aangehouden werd en had T. de brief waarin het toegangsverbod werd aangekondigd niet ontvangen. Op het moment dat bleek dat dit niet klopte heb ik na overleg met de hulpofficier besloten dat T. in vrijheid kon worden gesteld. De aangifte is door deze ontwikkelingen niet opgenomen."

7. Gevraagd naar zijn reactie op de klacht en op bovenstaande verklaringen liet de korpsbeheerder bij brief van 6 maart 2008 aan de Nationale ombudsman weten geen aanleiding te zien zijn eerdere oordeel in de interne klachtenprocedure bij te stellen.

Beoordeling

Met betrekking tot de aanhouding

8.1. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen. Zo is voor aanhouding van een persoon onder meer vereist dat er een redelijk vermoeden van schuld aan het plegen van een strafbaar feit bestaat.

8.2. Het wederrechtelijk binnendringen van een voor openbare dienst bestemd lokaal is strafbaar gesteld in artikel 139 van het Wetboek van Strafrecht (Sr) (zie Achtergrond, onder X.).

Artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) bepaalt dat iemand als verdachte van het plegen van een strafbaar feit kan worden aangemerkt indien er een redelijk vermoeden van schuld bestaat (zie Achtergrond, onder VII.).

8.3. Uit het onderzoek is gebleken dat nadat een beveiligingsbeambte een melding van lokaalvredebreuk in het gebouw van het CWI had gedaan, de politieambtenaren op 3 april 2006 ter plekke zijn gegaan. Het zou gaan om de heer T. De beambte liet hen een brief zien waarin hem het verbod kenbaar werd gemaakt. De ambtenaren zochten in het gebouw naar verzoeker en vonden hem uiteindelijk in een kamertje waar hij een brief aan het schrijven was. Vervolgens is verzoeker aangehouden en meegenomen naar het politiebureau.

Gezien de omstandigheden is de Nationale ombudsman van oordeel dat jegens verzoeker sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan lokaalvredebreuk. Aan het voorgaande doet niet af dat later bleek dat de aantijgingen jegens hem niet klopten. De Nationale ombudsman merkt hier nog bij op dat de politie op het moment dat duidelijk werd dat hij geen verdachte meer was het ophouden voor verhoor heeft beëindigd. De politie heeft dan ook met betrekking tot de aanhouding niet in strijd gehandeld met het verbod op onrechtmatige vrijheidsbeneming.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Met betrekking tot het ophouden op het bureau

10.1 Ook hier toetst de Nationale ombudsman aan het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming en de uitwerking daarvan in artikel 61 Sv dat de politie een persoon voor ten hoogste zes uren mag ophouden voor onderzoek.

10.2 Op het punt van het ophouden spelen eveneens de hiervoor onder 9.1. genoemde overwegingen een rol. De politieambtenaren konden T. aanmerken als verdachte van lokaalvredebreuk. Dit is strafbaar gesteld in artikel 139 van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder X.). De politieambtenaren waren derhalve bevoegd om T. op heterdaad aan te houden. Op grond van artikel 53 van het Wetboek van Strafvordering

dient een verdachte, nadat deze is aangehouden op heterdaad, ten spoedigste te worden voorgeleid aan een officier van justitie of een hulpofficier van justitie (zie Achtergrond IX.). Vervolgens kan op grond van artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder VIII.) een hulpofficier een verdachte maximaal zes uur ophouden voor onderzoek. T. kwam om 10.10 uur aan op het politiebureau. Om 10.20 uur werd T. voorgeleid voor de hulpofficier van justitie, waarop T. werd ingesloten in een arrestantenverblijf. Om 13.21 uur is de ophouding beëindigd.

10.3 Het doel van een voorgeleiding is enerzijds dat een verdachte door een officier van justitie of een hulpofficier van justitie kan worden gehoord. Anderzijds verschaft een voorgeleiding de mogelijkheid om te beoordelen of de voortzetting van de vrijheidsbeneming nodig is. Politieambtenaar B. verklaarde dat hij destijds, als dienstdoende hulpofficier van justitie, T. had opgehouden en ingesloten vanwege het nadere onderzoek naar het strafbare feit. Het strafbare feit waarvan T. werd verdacht was lokaalvredebreuk. Aangezien het hier een uitgereikt schriftelijk verbod betrof en in deze gevallen niet altijd duidelijk is of de betrokken persoon dit verbod heeft ontvangen en gezien de omstandigheid dat in het gebouw waar verzoeker is aangehouden meerdere organisaties gehuisvest zijn, acht de Nationale ombudsman het begrijpelijk dat er nader onderzoek op het bureau moest plaatsvinden.

Daarbij komt dat het op dat moment noodzakelijk was verzoeker in het kader van het onderzoek op het bureau te horen, aangezien er onduidelijkheden bleken te zijn over het uitgereikte toegangsverbod. Ook houdt de Nationale ombudsman rekening met de omstandigheid dat verzoeker volgens de politieambtenaren nadat hij aangehouden was zich niet meewerkend heeft opgesteld. Dit wordt door verzoeker niet weersproken. Dit maakt het voor de politie niet gemakkelijk een proces-verbaal ter plekke op te maken.

Alle omstandigheden in aanmerking genomen is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie, door verzoeker over te brengen en tijdens het onderzoek verzoeker op het bureau vast te houden, niet in strijd met het verbod op onrechtmatige vrijheidsbeneming heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het gebruik maken van het toilet

Bevindingen

1. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat er een cel met toilet vrij was op het politiebureau, maar dat deze niet beschikbaar is gesteld voor verzoeker. Verzoeker heeft daarom moeten plassen in een potje. Hij stelt dat hij verschillende malen heeft gebeld en aan de dienstdoende ambtenaren heeft aangegeven dat hij moest plassen, maar dat een toiletbezoek hem door de politieambtenaren werd geweigerd.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker bij brief van 11 januari 2007 niet gegrond en verwees hierbij naar het advies van de klachtencommissie.

De Commissie overwoog dat klager in het zogenaamde arrestantenverblijf middels het gebruik van de intercom-knop de mogelijkheid had de arrestantenverzorgers in te schakelen om gebruik te kunnen maken van het arrestantentoilet. De Commissie achtte dit klachtonderdeel derhalve ongegrond en stelt dat klager van deze normaal gangbare voorziening gebruik heeft kunnen maken.

3. Politieambtenaar S. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Ik kan me niet voorstellen dat T. in een potje heeft moeten plassen. In het vav is een knopje aanwezig. De arrestant kan op het knopje drukken als hij bijvoorbeeld naar het toilet moet. Dan wordt er via de intercom door de arrestantenbewaker gevraagd wat er is. Als iemand naar het toilet moet wordt hij begeleid door de arrestantenbewaker naar het toilet. Ik weet niet of T. op het knopje heeft gedrukt en of hij naar het toilet is geweest."

4. Politieambtenaar B. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Met betrekking tot de klacht over het toiletbezoek geldt dat er in het vav een knopje zit waarop arrestanten kunnen drukken als ze bijvoorbeeld naar het toilet moeten. Via de intercom informeren de arrestantenbewaarders wat er aan de hand is. Ik kan me niet voorstellen dat hij in een potje heeft moeten plassen. Hij is waarschijnlijk gewoon naar het toilet gebracht. Ik heb ook nog geïnformeerd bij de arrestantenafdeling. We hebben zulke potjes waar T. het over heeft niet eens. Hij is niet in de cel geplaatst waar een toilet in zit dus zal hij naar het arrestantentoilet zijn gebracht. Er zijn geen bijzonderheden gemeld."

5. Gevraagd naar zijn reactie op de klacht en op bovenstaande verklaringen liet de korpsbeheerder bij brief van 6 maart 2008 aan de Nationale ombudsman weten geen aanleiding te zien zijn eerdere oordeel in de interne klachtenprocedure bij te stellen.

Beoordeling

6.1 Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen. Dit betekent dat de politie ingesloten personen de gelegenheid geeft gebruik te maken van een toilet.

6.2 De verklaring van verzoeker met betrekking tot het toiletbezoek staat op dit punt tegenover de verklaringen van de politieambtenaren. In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel over een klacht als de

verklaringen van verzoeker lijnrecht tegenover de verklaringen van de betrokken ambtenaren staan. Die situatie doet zich niet voor indien er sprake is van omstandigheden op grond waarvan aan de ene verklaring meer betekenis kan worden gehecht dan aan de andere verklaring.

In dit geval stelt verzoeker dat er een cel met toilet vrij was op het politiebureau, maar dat deze door de politieambtenaren niet beschikbaar is gesteld voor verzoeker; hij heeft daarom in een potje moeten plassen. Daarbij stelt hij dat hij verschillende malen op de intercom-knop heeft gedrukt en heeft aangegeven dat hij moest plassen. Een toiletbezoek werd echter door de ambtenaren geweigerd.

Daartegenover heeft politieambtenaar S. verklaard dat hij zich niet kan voorstellen dat T. in een potje heeft moeten plassen. Hij heeft gesteld dat iemand die zich in het arrestantenverblijf bevindt op de intercom-knop kan drukken om aan te geven dat hij naar het toilet moet. Als iemand naar het toilet moet, wordt hij begeleid door de arrestantenbewaker. S. kan niet aangeven of T. op het knopje heeft gedrukt en of hij naar het toilet is geweest.

Politieambtenaar B. heeft over het toiletbezoek verklaard dat hij zich niet kan voorstellen dat T. in een potje heeft moeten plassen. B. heeft ook nog geïnformeerd bij de arrestantenafdeling; verzoeker is niet in de cel geplaatst waar een toilet in zit dus zal hij naar het arrestantentoilet zijn gebracht. Er zijn door de arrestantenbewakers geen bijzonderheden gemeld.

6.3 Uit voornoemde lezingen kan naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet zonder meer volgen dat aan de lezing van de politie meer waarde dan aan de lezing van verzoeker moet worden gehecht.

Nu zich geen omstandigheden voordoen op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere lezing, overweegt de Nationale ombudsman dat niet is vast komen te staan dat de politieambtenaren verzoeker niet in de gelegenheid hebben gesteld naar het toilet te gaan.

Om die reden onthoudt de Nationale ombudsman zich op dit punt van een oordeel.

IV. Ten aanzien van de opmerkingen over de bezittingen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de betrokken politieambtenaren opmerkingen hebben gemaakt over zijn persoonlijke bezittingen. Verzoeker heeft aangegeven hiervan niet gediend te zijn.

2. De korpsbeheerder onthield zich met betrekking tot deze klacht van een oordeel en verwees hierbij naar het advies van de klachtencommissie.

De Commissie overwoog in haar advies dat op basis van de schriftelijke verklaringen van klager in het dossier en vanwege de afwezigheid van klager, zij niet heeft kunnen vaststellen welke opmerkingen precies gemaakt zouden zijn. De politieambtenaren stellen daar tegenover dat klager zich recalcitrant en provocerend opstelde, terwijl zij zich correct jegens klager hebben opgesteld en hem rustig en beleefd te woord stonden. Nu de standpunten van klager en politie niet met elkaar overeenstemden, onthield de Commissie zich van een oordeel.

3. Politieambtenaar S. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Nadat wij op het bureau aankwamen is hij de fouilleringsruimte ingeleid. Alles wat hij in zijn zakken had moest hij eruit halen. Hij had heel veel prulletjes in zijn zakken zitten. Hij gedroeg zich nog steeds recalcitrant. Wij hebben ons formeel opgesteld, aangezien hij ons probeerde uitspraken te ontlokken. Ik heb hem persoonlijk gefouilleerd."

4. Politieambtenaar B. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"De foullering is door mijn collega's S. en Gr. gedaan. Beiden zaten destijds in mijn ploeg. Ik ken hun manier van werken en zij fouilleren altijd op een nette manier en laten zich zeker niet provoceren."

5. Gevraagd naar zijn reactie op de klacht en op bovenstaande verklaringen liet de korpsbeheerder bij brief van 6 maart 2008 aan de Nationale ombudsman weten geen aanleiding te zien zijn eerdere oordeel in de interne klachtenprocedure bij te stellen.

Beoordeling

6.1 Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Zo dienen politieambtenaren zich in contacten met burgers te onthouden van het maken van onbetamelijke opmerkingen.

6.2 De verklaring van verzoeker met betrekking tot deze uitlatingen staan op dit punt tegenover de verklaring van politieambtenaar S. Met betrekking tot tegenovergestelde verklaringen verwijst de Nationale ombudsman naar hetgeen hij onder klachtonderdeel IV, onder 6.2 heeft overwogen. In dit geval houdt verzoeker stellig vol dat de politieambtenaren tijdens de foullering vervelende opmerkingen over zijn bezittingen hebben gemaakt, terwijl politieambtenaar S. heeft verklaard dat hij zich formeel heeft opgesteld een geen opmerkingen heeft gemaakt en T. hem probeerde uitspraken te

ontlocken.

Nu zich geen omstandigheden voordoen op grond waarvan aan de ene verklaring meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere verklaring, overweegt de Nationale ombudsman dat niet is vast komen te staan dat politieambtenaren opmerkingen over de bezittingen van verzoeker hebben gemaakt.

Om die reden onthoudt de Nationale ombudsman zich op dit punt van een oordeel.

V. Ten aanzien van de kennisgeving betaling vonnis

Bevindingen

1. Verzoeker stelt dat de boete die hij uiteindelijk op het politiebureau heeft betaald niet op zijn naam (T.H. T. uit Rotterdam) stond; deze boete was bestemd voor de heer T.F. T. uit Krimpen aan den IJssel en niet voor hem.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker bij brief van 11 januari 2007 niet gegrond en verwees hierbij naar het advies van de klachtencommissie.

De Commissie overwoog in haar advies dat de politie genoeglijk heeft aangetoond dat zij de tenuitvoerlegging correct en zorgvuldig uitvoerde. De Commissie acht dit klachtonderdeel derhalve ongegrond.

De voorzitter van de Commissie wees de aanwezige politieambtenaren erop dat de persoonsgegevens van klager in het proces-verbaal van het onherroepelijk vonnis verschillen en de persoonsgegevens van klager die zijn opgenomen in het proces-verbaal van kennisgeving van betaling van het vonnis verschillen. Voornamen, geboortedatum en adres verschillen. Politieambtenaar B. verklaard dat het in beide gevallen om een en dezelfde persoon gaat. De kwitantie is door een andere politieambtenaar opgemaakt, die daarbij foutieve persoonsgegevens heeft vermeld.

Voorts overweegt de Commissie dat het in casu een onherroepelijk vonnis betrof waartegen klager geen rechtsmiddel meer kon aanwenden en klager niet heeft kunnen aantonen dat de boete was voldaan of dat een vrijheidsstraf was ondergaan. De politie is derhalve rechtmatig tot tenuitvoerlegging overgegaan.

De Commissie stelde zich op het standpunt dat zij niet bevoegd was een oordeel te geven over de in casu gevolgde, wettelijk vastgelegde procedure op zich, aangezien de tenuitvoerlegging van vonnissen tot de competentie van het openbaar ministerie behoorde. De Commissie achtte klager op dit klachtonderdeel derhalve niet-ontvankelijk.

3. Politieambtenaar S. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Toen bleek dat hij nog een boete had openstaan is hij op het bureau gehouden. Het staat me bij dat er iemand voor verzoeker de openstaande boete heeft voldaan. Hij kon waarschijnlijk iemand bellen. Ik dacht dat zijn broer de boete heeft voldaan. Dit kan verklaren waarom de kwitantie op naam van zijn broer is gesteld."

4. Politieambtenaar B. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Zijn broer heeft bij de balie de openstaande boete betaald. De kwitantie wordt dan uitgeschreven op naam van de betaler, in dit geval de naam van zijn broer. Het verslag van de commissie klopt op dit punt niet. Het lijkt me sterk dat ik verklaard heb dat de personalia foutief genoteerd zijn."

5. Politieambtenaar P. verklaarde tegenover een onderzoeker van de Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Ik heb de verkeerde naam op de kwitantie geschreven. Ik heb het bij het CJIB nagevraagd en zij hebben mij een kopie van het uittreksel vonnis/arrest gestuurd. Het op de kwitantie genoteerde parketnummer behoort wel toe aan de zaak van verzoeker waarin de boete nog openstond. De boete was ongetwijfeld van verzoeker die op het bureau verbleef. Ik ga ervan uit dat ik per abuis de verkeerde persoonsgegevens op de kwitantie heb geschreven."

6. Politieambtenaar P. stuurde op 21 februari 2008 de Nationale ombudsman een uittreksel vonnis/arrest van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). Uit dit uittreksel bleek het volgende:

"UITTREKSEL VONNIS/ARREST

Parketnummer 22-003407-03

Uitspraak d.d. 21-10-2003

van de/het politierechter te

in de zaak tegen:

Naam: T.

Voornamen: T. (...) H. (...)

Geboren: 30-09-1962 te R. (...)

Plaats: Rotterdam

Op grond van artikel:

Omschrijving:

In voor openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringen, meer

Onherroepelijk d.d. 12-10-2004

(ondermeer) is veroordeeld tot:

Een geldboete van € 250.00

1e verhoging € 10.00

2e verhoging € 52.00

€ 312.00

Reeds betaald € 312.00

Nog verschuldigd € 0.00".

7. Gevraagd naar zijn reactie op de klacht en op bovenstaande verklaringen liet de korpsbeheerder bij brief van 6 maart 2008 aan de Nationale ombudsman weten geen aanleiding te zien zijn eerdere oordeel in de interne klachtenprocedure bij te stellen.

8. Naar aanleiding van de afgelegde verklaringen van de ambtenaren reageerde verzoeker dat hij geen broer had en dat hij zelf de boete heeft betaald. Verzoeker gaf aan dat hij het betaalde bedrag terug wil hebben, aangezien de boete geen betrekking heeft op zijn zaak.

9. Ten behoeve van het onderzoek heeft een onderzoeker van de Nationale ombudsman telefonisch contact gezocht met de heer T.F. T. uit Krimpen aan den IJssel. Hij verklaarde dat hij niet de broer van verzoeker is en dat hij op 3 april 2006 niet op het politiebureau is geweest waar verzoeker vastzat en zijn boete niet heeft voldaan.

Beoordeling

10.1 Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste impliceert dat een bestuursorgaan formulieren waarheidsgetrouw dient in te vullen.

10.2 Uit het onderzoek is geen duidelijkheid verkregen welk formulier is ingevuld en waarom de gegevens van een ander persoon op dit formulier door een politieambtenaar

zijn ingevuld. De politie is er niet in geslaagd opheldering te geven met betrekking tot dit punt. Enerzijds verklaren politieambtenaren S. en B. dat de broer van verzoeker de boete voor verzoeker heeft betaald. Hiertegenover staat de verklaring van de heer T.F. T. Anderzijds is komen vast te staan dat politieambtenaar P. de foutieve gegevens op de kennisgeving genoteerd heeft.

Wat hier ook van zij, het staat vast dat het vonnis van de politierechter (lees: de veroordeling met parketnummer 22-003407-03) op naam van verzoeker staat en dat de personalia van verzoeker niet op de kennisgeving genoteerd zijn en dat hierdoor onduidelijkheid is ontstaan. Een kennisgeving betaling vonnis/arrest is een formulier waar veel belang aan wordt gehecht nu het een veroordeling vanwege een strafbaar feit betreft. Uit het oogpunt van rechtszekerheid is het waarheidsgehalte van een kennisgeving voor een persoon wie het aangaat, van groot belang.

De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de politie in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond is

gegrond ten aanzien van:

- de bijstand van een raadsman wegens schending van het rechtszekerheidsbeginsel;
- de kennisgeving betaling vonnis wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

niet gegrond ten aanzien van:

- de aanhouding en de ophouding.

de Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van:

- het gebruik maken van het toilet;
- de opmerkingen over de bezittingen.

Onderzoek

Op 22 september 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer T. te Rotterdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werden vier politieambtenaren telefonisch gehoord. Verder werd de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Rotterdam geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift met bijlagen van 18 september 2007.

Interne klachtdossier van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, ontvangen door de Nationale ombudsman op 18 oktober 2007.

Verklaring betrokken ambtenaar B. van 24 januari 2008.

Verklaring betrokken ambtenaar S. van 28 januari 2008.

Verklaring betrokken ambtenaar Bl. van 22 februari 2008.

Verklaring betrokken ambtenaar P. van 27 februari 2008, met bijlage uittreksel vonnis/arrest CJIB.

Standpunt van de korpsbeheerder met bijlagen van 6 maart 2008.

Verklaring van getuige de heer T.F. T. uit Krimpen aan den IJssel van 22 april 2008.

Reactie van verzoeker van 15 maart 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

Artikel 18

"1. Ieder kan zich in rechte en in administratief beroep doen bijstaan.

2. De wet stelt regels omtrent het verlenen van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen."

II. Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

Artikel 3

"Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen."

Artikel 5

"1. Een ieder heeft recht op vrijheid en veiligheid van zijn persoon. Niemand mag zijn vrijheid worden ontnomen, behalve in de navolgende gevallen en overeenkomstig een wettelijk voorgeschreven procedure:

- a. indien hij op rechtmatige wijze is gedetineerd na veroordeling door een daartoe bevoegde rechter;
- b. indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gedetineerd, wegens het niet naleven van een overeenkomstig de wet door een gerecht gegeven bevel of teneinde de nakoming van een door de wet voorgeschreven verplichting te verzekeren;
- c. indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gedetineerd teneinde voor de bevoegde rechterlijke instantie te worden geleid, wanneer er een redelijke verdenking bestaat, dat hij een strafbaar feit heeft begaan of indien het redelijkerwijs noodzakelijk is hem te beletten een strafbaar feit te begaan of te ontvluchten nadat hij dit heeft begaan;

d. in het geval van rechtmatige detentie van een minderjarige met het doel toe te zien op zijn opvoeding of in het geval van zijn rechtmatige detentie, teneinde hem voor de bevoegde instantie te geleiden;

e. in het geval van rechtmatige detentie van personen ter voorkoming van de verspreiding van besmettelijke ziekten, van geesteszieken, van verslaafden aan alcohol of verdovende middelen of van landlopers;

f. in het geval van rechtmatige arrestatie of detentie van een persoon teneinde hem te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen, of van een persoon waartegen een uitwijzings- of uitleveringsprocedure hangende is.

2. Een ieder die gearresteerd is moet onverwijld en in een taal die hij verstaat op de hoogte worden gebracht van de redenen van zijn arrestatie en van alle beschuldigingen die tegen hem zijn ingebracht.

3. Een ieder die is gearresteerd of gedetineerd, overeenkomstig lid 1.c van dit artikel, moet onverwijld voor een rechter worden geleid of voor een andere magistraat die door de wet bevoegd verklaard is rechterlijke macht uit te oefenen en heeft het recht binnen een redelijke termijn berecht te worden of hangende het proces in vrijheid te worden gesteld. De invrijheidstelling kan afhankelijk worden gesteld van een waarborg voor de verschijning van de betrokkene ter terechtzitting.

4. Een ieder, wie door arrestatie of detentie zijn vrijheid is ontnomen, heeft het recht voorziening te vragen bij het gerecht opdat deze spoedig beslist over de rechtmatigheid van zijn detentie en zijn invrijheidstelling beveelt, indien de detentie onrechtmatig is.

5. Een ieder die het slachtoffer is geweest van een arrestatie of een detentie in strijd met de bepalingen van dit artikel, heeft recht op schadeloosstelling."

Artikel 6

"3. Een ieder tegen wie een vervolging is ingesteld, heeft in het bijzonder de volgende rechten:

c. zich zelf te verdedigen of daarbij de bijstand te hebben van een raadsman naar eigen keuze of, indien hij niet over voldoende middelen beschikt om een raadsman te bekostigen, kosteloos door een toegevoegd advocaat te kunnen worden bijgestaan, indien de belangen van een behoorlijke rechtspleging dit eisen."

V. Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR)

Artikel 14

"3. Bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolgning heeft een ieder, in volle gelijkheid, recht op de volgende minimumgaranties:

(b) te beschikken over voldoende tijd en faciliteiten die nodig zijn voor de voorbereiding van zijn verdediging en zich te verstaan met een door hemzelf gekozen raadsman".

VI. Wetboek van Strafvordering

Artikel 28

"1. De verdachte is bevoegd zich, overeenkomstig de bepalingen van den Derden Titel van dit Boek, door een of meer gekozen of toegevoegde raadslieden te doen bijstaan.

2. Hem wordt daartoe, telkens wanneer hij dit verzoekt, zooveel mogelijk de gelegenheid verschaft om zich met zijn raadsman of met zijne raadslieden in verbinding te stellen."

Artikel 27

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Artikel 61

"1. Indien de verdachte niet overeenkomstig artikel 57 in verzekering wordt gesteld, noch overeenkomstig artikel 60 voor de rechter-commissaris wordt geleid, wordt hij in vrijheid gesteld, tenzij hij op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, voor ten hoogste zes uren wordt opgehouden voor onderzoek. Tijdens het ophouden voor onderzoek wordt de verdachte gehoord.

2. Indien de ophouding met het oog op het vaststellen van de identiteit plaatsvindt, kan ten aanzien van een verdachte ten aanzien van wie verdenking bestaat terzake van een strafbaar feit waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegelaten de in het eerste lid genoemde termijn van zes uren, op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, eenmaal met ten hoogste zes uren worden verlengd.

3. Ophouding als bedoeld in het eerste en tweede lid vindt plaats in het belang van het onderzoek, waaronder mede wordt verstaan het belang van het aan de verdachte in persoon uitreiken van mededelingen over de strafzaak."

Artikel 53

"1. In geval van ontdekking op heeter daad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden.

2. In zoodanig geval is de officier van justitie of de hulpofficier bevoegd den verdachte, na aanhouding, naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

3. Geschiedt de aanhouding door een anderen opsporingsambtenaar, dan draagt deze zorg dat de aangehoudene ten spoedigste voor den officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid."

X. Wetboek van Strafrecht

Artikel 139

"Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie."